

پرتقال و حفظ سلامتی ما

پرتفال از خانواده Rutaceae بوده و به انگلیسی Orange نامیده می شود. مشا آن را از چین و آسیای جنوب شرقی می دانند و این میوه در طب سنتی چینی کاربردهای فراوانی داشته است. هم اکنون به طور وسیعی در سراسر دنیا پرورش داده می شود و مشهورترین درختان یا درختچه های همیشه سبزی که مرکبات بر روی آنها رشد می کنند، می توانند به ۱۰ متر یا بیشتر هم برسند. مرکبات به لحاظ اینکه سرشار از «ویتامین ث» هستند معروف می باشند. دانشمندان کشف کرده اند که این میوه ها همچنین از انواع وسیعی از مواد مغذی گیاهی و انواع مختلف فیبر غذایی برخوردار هستند.

مشخصات

پرتفال درختی است یا به عبارت بهتر درخت کوچکی است دارای برگ های سبز، گل ها و میوه آن معطر و گل های آن به رنگ سفید و میوه آن متوسط (در برخی ارقام درشت)، پوست آن نارنجی کمی ناصاف و گوشت آن شیرین و یا ترش و بسته به انواع مختلف دارای رنگ زرد، زرد تیره و قرمز می باشد. درخت پرتفال و به طور کلی مرکبات، درجه حرارت پایین را تحمل نمی کنند و باید در مناطق نیمه حاره ای و در آب و هوای مدیترانه ای با زمستان های نسبتاً گرم کاشته شوند. درجه حرارت کمتر از ۴ تا ۵ درجه سانتی گراد در مدت طولانی به آنها صدمه می زند. در مناطق شمال ایران و همچنین در جنوب ایران کاشته می شود. ارقام مختلف پرتفال را با پیوند شکمی روی پایه های نارنج که از بذر حاصل شده باشند، به دست می آورند. در برخی موارد برای به دست آوردن ارقام جدید با کاشتن بذر پرتفال نیز برای تکثیر آن استفاده می شود. نهال های بذری خیلی دیر بارور می شوند، ولی پوست میوه آنها نازک تر و طعم آنها نیز شیرین تر می شود.

مواد مغذی پرتفال

علاوه بر محتوای بالای «ویتامین ث»، پرتفال تأمین کننده یک سری مواد مغذی گیاهی حفاظت کننده و آنتی اکسیدان شامل آلفا و بتاکاروتون، لوئین و بتاکه پیتوزانین می باشد.

مواد مغذی اصلی پرتفال به شرح زیر است:

مواد مغذی اصلی پرتفال (در ۱۰۰ گرم خام)

انرژی (۳۷ کالری)

ویتامین ث (۵۶ میلی گرم)

فیبر (۲ گرم)

فولات (۳۱ میکروگرم)

آهن (۴۰ میلی گرم)
 پتاسیم (۱۵۰ میلی گرم)
 کربوهیدرات (۹ گرم)
 فروکتوز (۲ گرم)
 چربی (۱۰ میلی گرم)
 کاروتن (۲۸ میکرو گرم)
 مس (۰۴۰ میلی گرم)
 کلسیم (۴۷ میلی گرم)
 بروتئین (۱ گرم)
 فسفر (۲۰ میلی گرم)
 سدیم (۱ میلی گرم)
 ویتامین ب ۱ (۱۰ میلی گرم)
 ویتامین ب ۲ (۰۴۰ میلی گرم)
 نیاسین (۰۴۰ میلی گرم)
 منیزیوم (۱۲ میلی گرم)
 منگنز (۰۰۵ میلی گرم)

آب پرقال

این آبمیوه را می توان به طور تازه و یا به صورت بسته بندی شده و فرآیند شده مصرف نمود. یک لیوان معمولی آب پرقال تازه، تأمین کننده ۸۰۰ میلی گرم «ویتامین ث» و ۴۰۰ میلی گرم فولات می باشد. به هنگام مصرف مداوم روزانه میوه و سبزیجات، یک لیوان آب پرقال به عنوان یک «واحد» میوه محسوب می گردد.

خواص و کاربرد پرقال

مصارف سنتی: پوست و آب پرقال تقویت کننده معده، ضد نفخ، محافظت کننده از بروز عوارض کمبود «ویتامین ث» و ادرارآور می باشد. مصرف جوشانده پوست آن برای آرام کردن سرفه، رفع سرماخوردگی و سوء هاضمه مفید می باشد. پوست آن به عنوان مرهم برای اگزما و ناراحتی های پوستی مفید است. جوشانده برگ های پرقال مانند سایر مرکبات برای شستشوی ورم ها و کاهش درد آنها نافع است. پرقال به طور کلی ضد اسپاسم و آرام بخش است. انسانس پرقال اثر ضد عفونی کننده دارد و از پوست آن گرفته می شود، اما چون خیلی زود فاسد می شود، همیشه باید تازه مصرف شود و اگر نگهداری شود برای مدت کم، در جای تاریک و خنک باید گذاشته شود. در هند معتقدند که میوه پرقال خون را تصفیه می کند و تشنجی را فرو می

نشاند و اشتها می‌آورد. آب پرتنقال برای رفع ناراحتی‌های صفراوی و اسهال‌های صفراوی نافع است. در چین تخم پرتنقال را له کرده و شب روی پوست صورت می‌گذارند و معتقدند که برای برطرف نمودن چین و چروک صورت نافع است. برگ پرتنقال در هند و چین به عنوان مسکن و در فیلیپین در موارد هیستری و سکسکه کاربرد دارد. دم کرده گل‌ها و شکوفه آن در موارد آشفتگی و دل به هم خودگی مفید و مسکن و آرام بخش است و سوء‌هاضمه را رفع می‌کند. در طب چینی پرتنقال به طور منظم تحریک دستگاه گوارش و درمان بیوست به کار می‌رود. آنها معتقدند که پرتنقال در مقابله با اسهال خونی، سوء‌هاضمه و تشکیل بیش از حد مخاط مفید است. در موارد استرس و بی‌خوابی برای آرام کردن اعصاب پرتنقال داده می‌شود. از دیرباز پرتنقال را برای توانایی آن در مبارزه علیه اسکوروی (کمبود ویتامین ث) و حفظ استحکام لثه‌ها می‌شناخته‌اند. مصرف پرتنقال سبب قلیایی نمودن خون شده و اعمال عضلات را تسهیل می‌کند. به علاوه بدن را در برابر ابتلا به انواع عفونت حفظ می‌کند. عصاره پرتنقال گاهی در کیک سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

فواید کلیدی پرتنقال

- * به مبارزه علیه بیماری‌های قلبی کمک می‌کند.
 - * در افراد سیگاری، به حفظ مقدار «ویتامین ث» بدن کمک می‌کند.
 - * با سرماخوردگی مقابله می‌کند.
 - * نقش حفاظتی در برابر مبتلا به سرطان دارد.
- چه مقدار مصرف کنیم؟

یک پرتنقال متوسط به وزن ۱۶۰ گرم، ۲۵ درصد دریافت توصیه شده روزانه بزرگسالان برای فولات (از جمله ویتامین‌های گروه B) و بیش از دو برابر نیاز به دریافت «ویتامین ث» را تأمین می‌کند.

انتخاب و نگهداری

- انواعی از پرتنقال را که دارای پوست نازک بوده و نسبت به اندازه شان، سنگین هستند، انتخاب کنید.
- پرتنقالی را که دارای قسمت‌های نرم است، انتخاب نکنید چون نشانگر خرابی آن است.
- در صورتی که پوست آن شل و چروک خورده باشد، نشانگر ماندگی میوه است.

نحوه مصرف

- ترجیحاً میوه را به صورت تازه مصرف کنید.
- به سالاد میوه یا سبزیجات، پرتنقال اضافه کنید.
- در کنار انواع غذاهای گوشتی، به منظور افزایش جذب آهن غذا، از پرتنقال یا آب آن استفاده کنید. خصوصاً افزودن آب پرتنقال به مرغ آب پز بسیار طعم خوبی به غذا خواهد داد.

- داخل کیک، میلک شیک (مخلوط با شیر) و انواع شربت از پرتقال استفاده کنید. به علاوه از آن در تهیه مارمالاد می توانید استفاده نمایید.

خواص ویژه

* **تخربیب کلسترول:** مطالعه بر روی جوامع در سراسر دنیا نشان داده است که رژیم های غذایی سرشار از C ویتامین، به حفاظت در برابر بیماریهای قلبی کمک می کند. ویتامین مشابه همراه ویتامینی از LDL در برابر تخریب اکسیداتیو توسط رادیکال های آزاد که مواد سرطان زایی هستند، حفاظت می کند. LDL تخریب شده سبب انسداد شریان ها و ابتلا به بیماری های قلبی می گردد.

* **کمبود ویتامین ث:** مقدار توصیه شده دریافت روزانه «ویتامین ث»، ۴۰ میلی گرم می باشد. متخصصان تغذیه که توصیه به دریافت «مطلوب تغذیه ای» دارند، دریافت ۴۰۰ میلی گرم برای افراد بین ۲۵ تا ۵۰ سال و ۸۰۰ میلی گرم برای افراد بالای ۵۰ سال را دارند. پرتقال و آب آن نقش مفیدی در تأمین این نیازمندی های روزانه «ویتامین ث» ایفا می کند.

* **سرماخوردگی:** دریافت کافی «ویتامین ث» به کاهش شدت عالیم سرماخوردگی و طول مدت آن کمک می کند.

* **سرطان:** پرتقال و آب آن سرشار از ماده مغذی گیاهی هسپریتین هستند. در تحقیقات آزمایشگاهی، عصاره هسپریتین سبب مهار رشد سلول های سرطانی سینه و تشکیل تومور گشته است. هسپریدین (یکی از انواع هسپریتین) به پیشگیری از بروز سرطان حفره دهانی کمک می کند. پوست پرتقال دارای مواد مغذی گیاهی به نام نوبیلتین و تنجرین است که سبب متوقف کردن حملات سلول های سرطانی می شود. آب پرتقال سرشار از ماده مغذی گیاهی لیمونوئید است که آن هم دارای خواص ضد سرطانی می باشد.

همچنین تحقیقات نشان داده است افرادی که به طور منظم از مرکبات استفاده می کنند، تا ۶۰ درصد کمتر به سرطان معده مبتلا می شوند. احتمالا «ویتامین ث» در مرکبات سبب مهار تشکیل مواد سرطان زا در معده می شود. در یک تحقیق به منظور مقایسه میزان ابتلا به سرطان در اشخاصی که خیلی فراوان پرتقال می خورند با اشخاصی که خیلی کم مصرف می کنند، مشخص شده است که خطر ابتلا به سرطان نای در افراد گروه اول ۵۰ درصد کمتر از افراد گروه دوم است.

«ویتامین ث» به پیشگیری از گاستریت (نوعی التهاب لایه های پوششی دیواره معده) که خود عاملی برای تشکیل سلول های سرطانی در معده است، کمک می کند.

فیبر مرکبات از نوع نامحلول است. بنابراین به افزایش حجم مدفع و سرعت بخشیدن به حرکت آن در دستگاه گوارش کمک می کند. به این ترتیب یکی از روش های پیشگیری از ابتلا به سرطان روده بزرگ، مصرف منظم و فراوان انواع مرکبات است.

بسته نشدن لوله عصبی در جنین: پرتنقال دارای فولات است که به همراه قرص های اسید فولیک به پیشگیری از بروز اسپینا بیفیدا (بسته نشدن لوله عصبی) در جنین کمک می کند. لذا به مادران باردار مصرف منابع اسیدفولیک از جمله پرتنقال توصیه می شود.

آب مروارید: عدسی های چشم انسان به طور طبیعی حاوی مقادیر بالایی از «ویتامین ث» می باشد. افرادی که کمتر از ۱۲۵ میلی گرم «ویتامین ث» در روز مصرف می کنند، ۴ برابر بیشتر با خطر ابتلا به آب مروارید، در مقایسه با افرادی که بیش از ۵۰۰ میلی گرم در روز مصرف دارند، مواجه می باشند. بنابراین مصرف مركبات به حفاظت از عدسی ها در برابر آب مروارید کمک می کند.

کم خونی: «ویتامین ث» به افزایش جذب آهن در رژیم غذایی کمک می کند. خصوصا در افراد گیاهخوار افزایش مصرف غذاهای غنی از «ویتامین ث» از قبیل مركبات، برای کاهش خطر ابتلا به کمبود آهن که سبب کم خونی می شود ضروری است. پرتنقال به طور خاص به دلیل دارا بودن فولات برای پیشگیری از کم خونی ناشی از کمبود اسید فولیک مفید می باشد.

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly